

Jaarverslag

Fishing For Litter 2013

Opgemaakt door KIMO Nederland en België
Bert Veerman
juli 2014

Vormgeving: Baasimmedia
Nieuwerkerk aan den IJssel

KIMO Nederland en België is een vereniging van lokale overheden die haar doelstellingen in overleg met andere overheden en organisaties wil bereiken. Haar leden zijn verkozen volksvertegenwoordigers en zullen altijd via democratische en parlementaire wegen haar doelen willen bereiken.

Index:

Pag:

Voorwoord van de voorzitter	5
1.0 Inleiding	7
2.0 Projectomschrijving	8
3.0 Doelstellingen project	9
3.1 Duurzame Visserij	9
4.0 Monitoren	10
4.1 Afval van stranden op Ameland	10
4.2 Afval via havens	10
5.0 Overlegstructuur	11
6.0 Administratie	11
7.0 Publiciteit	11
7.1 Documentaire Fishing for Litter	11
8.0 Overzicht activiteiten 2013	12
8.1 Uitreiking certificaten	12
8.2 Uitreiking Award	12
8.3 Havenfestivals	12
9.0 Participanten	13
9.1 Sponsoren	13
9.2 Deelnemende schepen	14
9.3 Deelnemende havens	15
10.0 Overzicht hoeveelheid afval	16
11.0 Overzicht monitoring	17
12.0 Fishing for Litter project in 2013	18
13.0 Fishing for Litter Internationaal	18
13.1 Internationaal	18
13.2 Het project CleanSea	19
14.0 KIMO organisatie	19

Bijlage I	Regels voor organisatie en deelnemers	20
Bijlage II	Regels voor deelname aan de Award	21
Bijlage III	Overzicht Award uitreiking	22
Bijlage IV	Monitoringgegevens	23

Robert te Beest, Voorzitter KIMO Nederland en België

KIMO Nederland en België is een vereniging van lokale overheden die haar doelstellingen in overleg met andere overheden en organisaties wil bereiken. Haar leden zijn verkozen volksvertegenwoordigers en zullen altijd via democratische en parlementaire wegen haar doelen willen bereiken.

Voorwoord van de voorzitter

Internationale en nationale overheden en maatschappelijk betrokken organisaties maken zich steeds meer zorgen over de vervuiling van zeeën en oceanen. Deskundigen geven aan dat ieder jaar meer dan 5 miljoen ton afval in zeeën en oceanen wordt gedumpt of door rivieren en kanalen naar zeeën wordt afgevoerd. Het meest in het oog springend is de vervuiling van plastics.

Uit onderzoek van de universiteit van Californië is vastgesteld dat het drijvende eiland van plastic in de Stille Oceaan sinds de jaren zeventig in omvang verhonderdvoudigd is. Uit het onderzoek komen tevens de duidelijke effecten van de dramatische toename van plastic afval op het zeeleven naar voren. Onze organisatie, KIMO Nederland en België, is nauw betrokken bij de overleggen en projecten die meer inzicht moeten geven over de toename, de bronnen en de oplossingen van het plastic probleem in zeeën en oceanen. Zo maken wij deel uit van de overleg structuur voor de Kader Richtlijn Marien en hebben wij het Keten Akkoord Kunststof Kringloop mede ondertekend. In het vorig Fishing for Litter jaarverslag van 2012 refereerden wij aan het project CleanSea waarin wij participeren met een deel van de Fishing for Litter schepen. CleanSea is een groot Europees onderzoeksproject met als doel informatie en instrumenten aan te dragen om de Europese zeeën schoon, gezond en productief te houden. Wij willen dit in het project bereiken door het vergroten van de kennis over de samenstelling, verspreiding en impact van zwerfvuil in zee en het leveren van relevante informatie. Met behulp van deze kennis kan een juiste mix van beleid en strategische maatregelen worden ingezet om het probleem aan te pakken en op te lossen.

In dit kader kom ik ook bij het Fishing for Litter project waarvan u hierbij het jaarverslag van 2013 aantreft. Bodemvissers krijgen tijdens het vissen veel afval in hun netten dat eerder door andere zeegebruikers in zee is gedumpt of via rivieren en land in zee is gespoeld. In het Fishing

for Litter project nemen de deelnemende vissers dit zwerfvuil mee naar land, waar het zonder kosten voor de vissers wordt ingenomen, afgevoerd, gemonitord en verwerkt. Voor de opslag van dit afval op het schip nemen de vissers big-bags mee aan boord. Bij terugkomst in de haven, plaatsen de vissers – die belangeloos meedoen – de big-bag op de kade vanwaar het door afvalinzameelaars wordt verwijderd en verwerkt. Op deze manier wordt voorkomen, dat steeds hetzelfde vuil door vissers wordt opgevisst of op de stranden aanspoelt. Zes keer per jaar wordt het zwerfafval vanuit verschillende havens gemonitord. Op deze wijze wordt inzicht verkregen in het afval en de herkomst ervan. De monitorgegevens worden jaarlijks onder de aandacht van het ministerie van Infrastructuur en Milieu gebracht. In Europa staat het Fishing for Litter project ieder jaar vast op de agenda van de Oslo-Parijs conventie (OPSPAR) en de Helsinki Commission (HELCOM). Hierdoor brengt de KIMO organisatie de problematiek van de vervuiling van de zeeën en oceanen stelselmatig onder de aandacht van de verschillende overheden in Europa.

In twaalf vissers havens nemen 78 schepen deel aan het Fishing for Litter project. Zij brengen jaarlijks meer dan 300.000 kg afval uit zee naar land. Het afval wordt gewogen en gemonitord. Meer dan 90% van het afval wordt weer hergebruikt.

Robert te Beest

Voorzitter KIMO Nederland en België

KIMO Nederland en België is een vereniging van lokale overheden die haar doelstellingen in overleg met andere overheden en organisaties wil bereiken. Haar leden zijn verkozen volksvertegenwoordigers en zullen altijd via democratische en parlementaire wegen haar doelen willen bereiken.

1.0 Inleiding

Jaarlijks worden er door zeevarende schepen 20.000 ton afval in zee gedumpt. Daarnaast worden door rivieren en van land nog eens grote hoeveelheden afval in de zeeën gespoeld. Afval dat schade toebrengt aan het ecologisch evenwicht en daarmee een bedreiging vormt voor de flora en fauna in de zeeën en oceanen.

Ook afval dat wij terugvinden op onze stranden, afval waar dieren in verstrikt raken of consumeren met de dood als gevolg, afval dat uiteindelijk ons voedsel uit de zeeën bedreigt. KIMO Nederland en België is een vereniging van Nederlandse en Belgische kustgemeenten, die is opgericht voor de veiligheid van de kust en het behoud van een evenwichtig functionerende Noordzee. Eén van de belangrijkste doelstellingen van KIMO is om de bestaande verontreiniging uit de Noordzee te verwijderen en nieuwe verontreiniging te voorkomen. Met het project 'Fishing for Litter' wil KIMO Nederland en België aandacht vragen voor en de vervuiling van de zeeën tegengaan en het liefst tot nul reduceren. In 2013 is het project uitgevoerd door 86 vissers vanuit twaalf visserijhavens in Nederland. In 2012 is KIMO Nederland en België gestart met het project Vuilspuien. In dit project willen wij aantonen hoeveel afval via kanalen en rivieren naar zee toestroomt. KIMO heeft hiertoe een vangnet geplaatst bij de spuisluis in IJmuiden.

In de afgelopen jaren zijn meer schepen uitgerust met de zogenaamde 'puls kor'. Dat is een visnet dat net boven de zeebodem 'zweeft' en met kleine elektrische 'prikkels' de vissen op de bodem laat schrikken waardoor ze in het net belanden. Deze manier van vissen zorgt voor veel minder bodemberoering en bijvangst. Daarnaast kost het vissen met dit vistuig veel minder brandstof. Deze nieuwe methode van bodemvisserij brengt echter met zich mee dat er geen direct contact met de bodem meer is waardoor de hoeveelheid afval dat wordt meegenomen ook afneemt.

2.0 Projectomschrijving

Bodemvissers krijgen tijdens het vissen afval in hun netten dat eerder door andere zee gebruikers in zee is gedumpt of via rivieren en land in zee is gespoeld. In het “Fishing for Litter project” nemen de deelnemende vissers dit zwerfvuil mee naar land, waar het wordt ingenomen, afgevoerd, gemonitord en verwerkt.

Voor de opslag van dit afval op het schip nemen de vissers big-bags mee aan boord. Bij terugkomst in de haven, plaatsen de vissers – (die belangeloos meedoen) – de big-bag op de kade vanwaar het door afvalinzamelaars wordt verwijderd en verwerkt. Op deze manier wordt voorkomen, dat steeds hetzelfde vuil door vissers wordt opgevisst of op de stranden aanspoelt. In bijlage I zijn de regels voor deelname van de vissers opgenomen.

Zes keer per jaar wordt het zwerfafval vanuit verschillende havens gemonitord. Op deze wijze wordt inzicht verkregen in het afval en de herkomst ervan. De monitorgegevens worden jaarlijks onder de aandacht van het ministerie van Infrastructuur en Milieu gebracht. In Europa staat het Fishing for Litter project ieder jaar vast op de

agenda van de Oslo-Parijs conventie (OPSPAR) en de Helsinki Commission (HELCOM), waarmee de KIMO organisatie voortdurend de problematiek van de vervuiling van de zeeën en oceanen onder de aandacht brengt en houdt van de verschillende overheden in Europa.

Op Ameland wordt door de strandvonders 25 km strand schoongehouden. Dit afval wordt eveneens gemonitord. Op deze wijze wordt inzicht verkregen in het afval dat op de bodem van de Noordzee aanwezig is (zwaar afval) en datgene dat op de stranden aanspoelt (licht afval). Jaarlijks wordt door de vissers omstreeks 300.000 kilo afval uit zee verwijderd. Inmiddels nemen alle visserijhavens in Nederland deel aan het Fishing for Litter project zodat visserij schepen in elke haven het opgeviste afval uit zee kunnen afgeven.

KIMO Nederland en België is een vereniging van lokale overheden die haar doelstellingen in overleg met andere overheden en organisaties wil bereiken. Haar leden zijn verkozen volksvertegenwoordigers en zullen altijd via democratische en parlementaire wegen haar doelen willen bereiken.

3.0 Doelstellingen project

In het Fishing for Litter project zetten de Nederlandse en Belgische vissers, overheden en bedrijfsleven zich in voor het schoonmaken en houden van de kustwateren, de Noordzee en de Waddenzee. Met de uitkomsten van het Fishing for Litter project worden gebruikers van de zeeën er op gewezen en bewust van gemaakt wat zwerfafval doet in de Noordzee, Waddenzee en kustwateren en welke nadelige effecten dat tot gevolg heeft.

Het Fishing for Litter project zal uiteindelijk leiden tot minder afval in de Noordelijke zeeën, tot schonere visgronden en minder afval op de stranden. Het Fishing for Litter project beoogt een beter ecologisch evenwicht in de Noordzee, de Waddenzee en de kustwateren.

Met het Fishing for Litter project worden de volgende doelen nagestreefd:

1. Betere controle door de overheid op zeevarende schepen met betrekking tot afval.
2. Volgsysteem voor zeevarende schepen van haven naar haven
3. Gedragsverandering bij de gebruikers op zee
4. Imagoverbetering visserij
5. Duurzame visserij
6. Schonere Noordzee en kustwateren waardoor minder afval op de visgronden en stranden.

De uitkomsten van het project worden onder de aandacht gebracht van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu. Daarnaast worden de gegevens via KIMO International besproken in de OSPAR en de HELCOM. Deze laatste twee zijn de Europese overleg platforms voor Europese lidstaten in noord en midden Europa. Met deze werkwijze brengt KIMO Nederland en België de problematiek van zwerfafval in de zeeën en oceanen onder de aandacht van overheidsinstanties in Nederland, België en daarbuiten. KIMO wil het Fishing for Litter project eveneens in andere landen tot uitvoering brengen om zodoende meer inzicht te krijgen in de vervuiling van de zeeën en oceanen. In de KIMO landen wordt inmiddels het project tot uitvoering gebracht.

3.1 Duurzame visserij (pulskor)

De visserij is voortdurend op zoek om haar sector te verduurzamen. Eén van de methodes daartoe is de zogenaamde pulskor.

Platvis zit vaak half ingegraven in de zeebodem verstopt. De visser moet de platvis dus zien op te schrikken om hem in zijn netten te krijgen. Het is gebruikelijk om daar kettingen of matten van kettingwerk voor te gebruiken die voor het net uit over de zeebodem worden getrokken. Deze methode kost veel brandstof. Bij de pulskor zijn de wekkerkettingen vervangen door sleepdraden waar stroomstoten (pulsen) doorheen lopen. De vis wordt door de stroomstootjes niet gedood of verdoofd, maar alleen opgeschrikt. Het brandstofverbruik bij vissen met de pulskor is 20 tot 40% lager dan bij gebruik van wekkerkettingen.

4.0 Monitoren

4.1 Afval van stranden op Ameland

Vanaf 2007 neemt de gemeente Ameland deel aan het Fishing for Litter project. In een samenwerking tussen de gemeente Ameland en de strandjutters wordt 25 km strand systematisch schoongehouden.

De gemeente Ameland stelt hier gratis inzamelateriaal voor beschikbaar. In 2013 is op deze wijze meer dan 6520 kg afval van het Amelandse strand afgevoerd. Het merendeel van dit afval bestaat uit jerrycans, folies, metalen, hout, viskisten, visnetten, touwen, plastic flessen, textiel, isolatiemateriaal en hard plastic. Waarvan het grootste deel van dit afval afkomstig is van de scheepvaart. Het afval dat door de strandjutters van de stranden wordt verwijderd wordt vier keer per jaar door de gemeente Ameland gemonitord. Een overzicht van deze monitoring treft u aan in Bijlage IV.

4.2 Afval via havens

Het afval dat uit zee door de vissers in big-bags wordt verzameld en aan land gebracht, wordt op verschillende plaatsen in Nederland gemonitord.

Monitoring vindt plaats via de door de OSPAR beschikbaar gestelde formulieren. In Nederland is omsteeks 300 ton afval in 2013 aan land gebracht. Omstreeks 30.000 kg hiervan is in 2013 gemonitord. Dit komt overeen met ongeveer 10% van het afval dat in het Fishing for Litter project door vissers is binnengebracht.

Deze hoeveelheid afval dat gemonitord wordt is een goede indicatie van de samenstelling en mag representatief gezien worden van de totale hoeveelheid afval dat aan land is gebracht.

5.0 Overlegstructuur

Per haven of deelproject worden jaarlijks overleggen georganiseerd waarbij de resultaten en de voortgang worden besproken. In 2011 heeft een eerste overleg met de verschillende afvalverwerkers plaatsgevonden en in 2012 is dit gecontinueerd met een centraal overleg bij één van de af-

valverwerkers. Vanuit dit overleg hebben in 2013 verdere overleggen met SITA, scheepsafvalstoffen inzamelaar Bek en Verburg, HVC, de visserij in URK en Martens Cleaning plaatsgevonden.

6.0 Administratie

De gegevens van het Fishing for Litter project worden verwerkt op het secretariaat van KIMO Nederland en België waarbij de hoeveelheden afval worden geregistreerd en gerubriceerd. Vanuit het secretariaat worden overleggen voorbereid

en contacten onderhouden met de deelnemende partners.

Het jaarverslag is ook in het engels verkrijgbaar. De gegevens worden doorgestuurd naar het ministerie en de OSPAR.

7.0 Publiciteit

Het Fishing for Litter project staat regelmatig in de belangstelling. Bij het uitreiken van de Fishing for Litter Awards, havenfestivals of bij evenementen in havens wordt door de media ruim aandacht besteed aan het project o.a. het Visserijnieuws publiceert regelmatig over het Fishing for Litter project en haar activiteiten.

KIMO Nederland en België verzorgt via haar nieuwsbrieven regelmatig publicaties. Over het Fishing voor Litter project zijn in 2013 twee televisie programma's uitgezonden.

In 2013 stond het 'Fishing for Litter' project in de belangstelling tijdens: Visfestival Den Oever. Uitreiking Fishing for Litter Awards in de havens van IJmuiden en Stellendam.

Op 23 december 2013 is op het stadhuis van Harlingen de start gegeven voor het Fishing for Litter/CleanSea project waarbij een certificaat van deelname is uitgereikt aan de deelnemende vissers door de burgemeester van Harlingen.

7.1 Documentaire Fishing for Litter

In 2011 heeft KIMO Nederland en België een documentaire van 16 minuten laten maken over het Fishing for Litter project. Deze documentaire is tot stand gekomen in samenwerking met de Visserij, Groningen Seaports, het scheepsafvalstoffen bedrijf Bek en Verburg en twee universitaire wetenschappers. Deze documentaire is in 2012 op verschillende plaatsen in Europa getoond en is zowel in het Nederlands als in het Engels beschikbaar. Mede door deze documentaire is er belangstelling voor het Fishing for Litter project ontstaan in landen rond de Middellandse Zee, de Zwarte Zee, de Baltische Zee en in Azië.

8.0 Overzicht activiteiten in 2013

In 2013 heeft KIMO Nederland en België een aantal activiteiten uitgevoerd in verschillende havens en tijdens evenementen. Het volgende heeft plaatsgevonden:

- Uitreiking Fishing for Litter award in IJmuiden
- Uitreiking Fishing for Litter award Stellendam
- Uitreiking Fishing for Litter/CleanSea certificaten in Stellendam
- Havenfestival in Den Oever
- Presentatie Fishing for Litter Spaanse Overheid, Barcelona
- Overleg FFL Zuid Nederland
- Overleg Fishing for Litter Noord-Nederland.
- Uitreiking Fishing for Litter/CleanSea certificaten in Harlingen.

8.1 Uitreiking certificaten.

Een Certificaat is het bewijs van deelname aan het Fishing for Litter project. Het Certificaat wordt uitgereikt aan de schepen die mee participeren in het Fishing for Litter project. De namen van de schepen die beschikken over een certificaat worden doorgegeven aan het Productschap Vis in Rijswijk. De regels voor het verkrijgen van een certificaat treft u aan in bijlage I.

8.2 Uitreiking Award

In 2010 heeft KIMO een Fishing for Litter Award ingesteld. Deze Award wordt uitgereikt aan de schipper en haar bemanning die het meest betrokken is bij het Fishing for Litter Project. Bij de Award behoort een geldbedrag voor de bemanning. De Award is in 2013 in de havens van IJmuiden en Stellendam uitgereikt. (Zie bijlage III). In 2014 zal de award opnieuw worden uitgereikt.

Mocht een schip met haar bemanning drie keer achter één de Award hebben gewonnen dan wordt de Award het eigendom van het schip en haar bemanning. De regels voor het verkrijgen van een Award treft u aan in bijlage II.

8.3 Deelname aan haven festivals

In 2013 heeft KIMO deelgenomen aan het havenfestival in de haven van Den Oever.

9.0 Participanten

Het Fishing for Litter project is in haar uitvoering afhankelijk van een aantal partijen:

- 1) De vissers: Zonder hen is een Fishing for Litter project niet mogelijk. Ook in 2013 zijn nieuwe visserij schepen toegetreden tot het Fishing for Litter project. In totaal nemen 86 vissers- schepen deel aan het project een overzicht van de schepen treft u aan onder hoofdstuk 9.2.
- 2) De havens: Zonder medewerking van de havens is het onmogelijk om een Fishing for Litter project uit te voeren. In 2013 namen 12 havens deel in het Fishing for Litter project. In hoofdstuk 9.3 treft u een overzicht van de havens aan en de ingeleverde afval door de vissers onder hoofdstuk 10.0.
- 3) Als derde de financiële ondersteuning van de sponsors. Deze laatste bestaan uit overheden en bedrijfsleven. Een opsomming hiervan treft u aan onder hoofdstuk 9.1.

9.1 Sponsors 2013

Het "Fishing for Litter project" is afhankelijk van extern geld.

Het project werd in 2013 mogelijk gemaakt door:

- Rijkswaterstaat Zeeland
- Gemeentes Delfzijl, De Marne, Ameland, Harlingen, Wieringen, Velsen, Den Haag, Goedereede, Noord-Beveland en Sluis.
- Groningen Seaports
- Zeeland Seaports
- De afvalverwerkende bedrijven
 - a) Bek en Verburg,
 - b) Suez/Sita,
 - c) Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC)
 - d) Martens Cleaning

Rijkswaterstaat Zeeland

Gemeente Wieringen

Den Haag

Gemeente Goedereede

gemeente SLUIS

Collecting and handling shipping waste
Trading / Maritime waste specialists

9.2 Deelnemende schepen

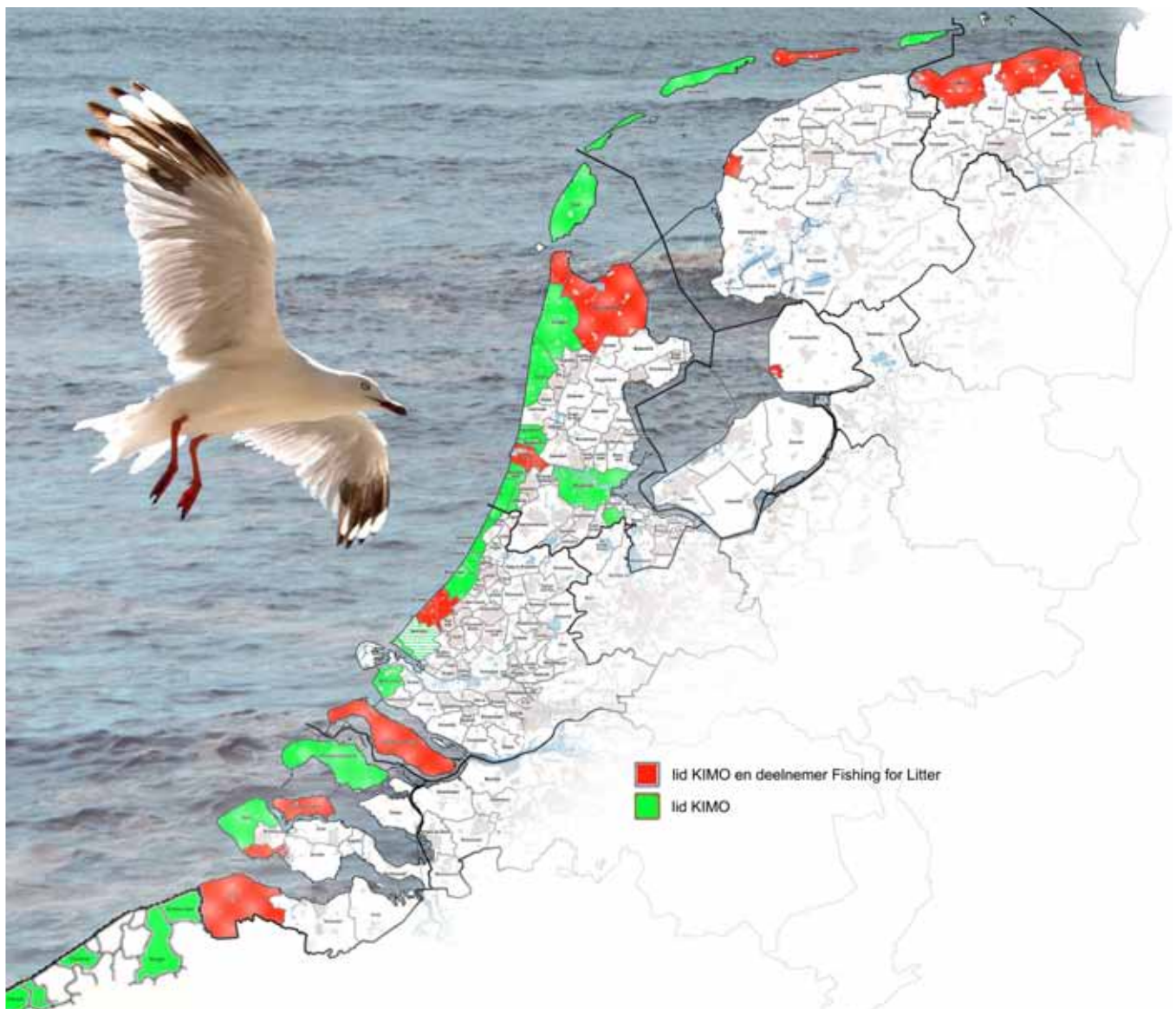
EEMSHAVEN				IJMUIDEN			
UK 45	UK 284**	UQ 21	UK 87	KW 34	KW 45	KW 88	KW 145
DELFIJL				UK 1	UK 95	WN 1	GO 26
UK 184**	UK 197**	UK 382		GO 22	LT 43	LT 34	
FD 281**	FD 283**	H 426**		SCHEVENINGEN			
H 357**	E 104**			OD 6**	TH 43		
LAUWERSOOG				STELLENDAM			
ZK 13	ZK 14	ZK 18	ZK 37	GO 37	OD 6**	GO 48	GO 38
ZK 43	ZK 44	WL 18	UK 64	COLIJNSPLAAT			
HARLINGEN				TH 5	TH 6	YE 138**	KG 9
UK 34	UK 184**	UK 197**	UK 284**	BRESKENS			
UK 64	UK 194	UK 292	LT 60	BR 14			
LT 162	E 104**	PW 447	PH 63	VLISSINGEN			
GY 57	H 357**	H 426**	FD 281**	ARM 4	ARM 7	ARM 15	ARM 18
FD 283**	WN 1	PZ 57		ARM 20	ARM 22	ARM 25	ARM 33
DEN OEVER				ARM 44	VLI 7	VLI 25	VLI 27
WR 17	WR 18	WR 19	WR 20	VLI 28	YE 138**		
WR 23	WR 67	WR 108	WR 160				
DEN HELDER							
7 schepen							

Tabel 1: Overzicht deelnemende schepen, (de met ** gemarkeerde schepen komen in meerdere havens)
In totaal namen in Nederland in 2013 78 schepen deel aan het "Fishing for Litter project".
Niet alle schepen hebben het gehele jaar een Nederlandse haven als thuisbasis. Er zijn enkele schepen die in de zomer de nederlandse havens aandoen, en in de winter andere havens.

9.3 Deelnemende havens

De volgende 12 havens nemen deel aan het "Fishing for Litter project:

Delfzijl	Eemshaven
Lauwersoog	Harlingen
Den Oever	Ameland (op stranden)
Den Helder (RWS Noordzee)	IJmuiden
Scheveningen	Stellendam
Colijnsplaat	Breskens
Vlissingen	

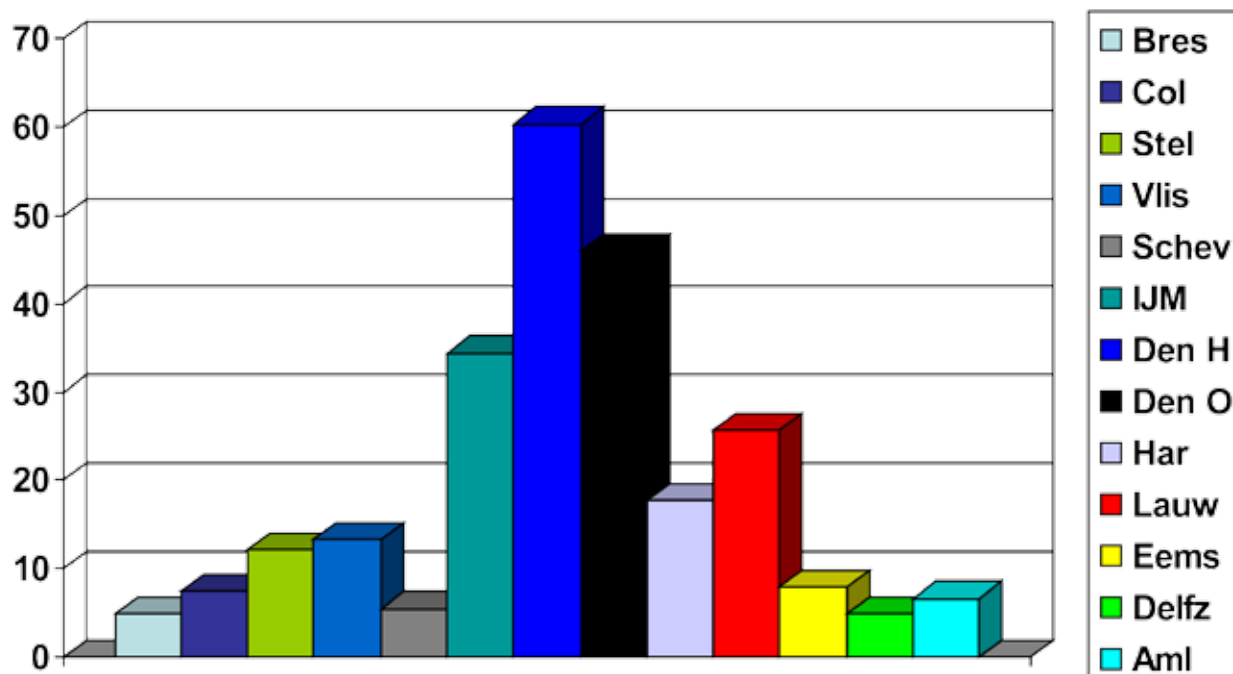
Overzicht KIMO leden en deelnemende gemeenten aan het Fishing For Litter project.

10.0 Overzicht ingezamelde hoeveelheden afval/haven

In 2013 hebben vissers uit twaalf havens deelgenomen aan het "Fishing for Litter project". In totaal namen er in twaalf havens 86 schepen deel aan het project. Tevens hebben strandvonders, als onderdeel van het "Fishing for Litter project", op Ameland 25 km strand schoongehouden. In totaal is in 2013 door het project op Ameland en de vissers uit de Noordzee omstreeks 300.000 kilo verwijderd.

Havenplaats	aantal schepen	gew. in ton
Breskens	 1	4,85
Colijnsplaat	 4	7,50
Stellendam	 4	12,04
Vlissingen	 14	13,30
Scheveningen	 2	5,45
IJmuiden	 11	34,42
Den Helder	 7	geg. Rijkswaterstaat Noordzee 60,39
Den Oever	 8	44,40
Harlingen	 19	40,16
Lauwersoog	 8	25,70
Eemshaven	 4	Niet geregistreerd
Delfzijl	 8	Niet geregistreerd
Ameland	24 km strand	6,52

Tabel 2: Overzicht afval per haven

Tabel 3: gewicht X 1000 kg

11.0 Overzicht monitoring

Het monitoren van het afval vindt plaats op verschillende locaties. Voor IJmuiden, Vlissingen en Scheveningen wordt door de firma Bek en Verburg in de Rotterdamse haven gemonitord. SITA verzorgt de monitoring in Noord-Nederland voor de havens van Eemshaven, Lauwersoog en Harlingen. Het afval dat door de vissers in Den Oever wordt binnengebracht wordt gemonitord bij de Huisvuilcentrale in Alkmaar. Afval van Colijnsplaat wordt door Martens Cleaning gedaan.

Afval dat door de strandvonders op Ameland van de stranden is verwijderd wordt door de gemeen-

telijke reinigingdienst gemonitord. De monitoring van zowel de stranden van Ameland als het afval uit zee vindt plaats volgens de OSPAR methode en de door deze Europese landenorganisatie aangeleverde formulieren. De uitkomsten van deze monitoring worden onder de aandacht van het ministerie van Verkeer en Waterstaat (Rijkswaterstaat Noordzee) de OSPAR, en de HELCOM gebracht.

In Bijlage IV is een overzicht van de monitoring weergegeven.

12.0 Fishing For Litter project in 2013

Met de deelname van alle visserij havens aan het 'Fishing for Litter' project, kunnen de deelnemende schepen hun volle 'big bags' in alle vissershavens afgeven en nieuwe in ontvangst nemen. Een grote mijlpaal voor het project.

De speerpunten van het 'Fishing for Litter' project voor 2013 richten zich op:

- In samenwerking met Groningen Seaports het aantal deelnemende schepen uitbreiden. Groningen Seaports heeft in het 'Fishing for Litter' project in Noord Nederland een voortrekkersrol gehad en wil ook de komende vier jaar actief participeren met als doel alle schepen in het Eemshavengebied te laten deelnemen aan 'Fishing for Litter'.
- In samenwerking met havenbedrijf Scheveningen en de gemeente Den Haag, het aantal visser schepen in Scheveningen uitbreiden.
- Verdere samenwerking met 6 vissersschepen (Plaice Groep) op het gebied van duurzame visserij.
- Uitreiking Fishing for Litter Award 's en certificaten in verschillende havens.
- Deelname aan havenfestiviteiten
- Deelname aan een groot wetenschappelijk onderzoek (CleanSea).
- Het inrichten van een reizende tentoonstelling.

13.0 Fishing for Litter Internationaal

Internationaal is het "Fishing for Litter project" actief in de havens van Schotland, Engeland, Wales, Ierland, Faeröer, Zweden en de Baltische Staten.

13.1 Internationaal

In de OSPAR is een speciaal document aanwezig dat door havens in Europa gebruikt kan worden als zij een "Fishing for Litter project" in hun havens willen organiseren en uitvoeren.

Door KIMO internationaal wordt jaarlijks een jaarrapport van alle Fishing for Litter projecten geschreven en onder de aandacht gebracht van de OSPAR.

13.2 Het project CleanSea

CleanSea is een onderzoeksproject dat de problematiek van afval in zee vanuit verschillende invalshoeken bekijkt. Het doel van het project is om Europese lidstaten en andere 'organisaties' kennis en methoden aan te reiken om de oorzaken en gevolgen van afval in zee beter te kunnen vaststellen en daarmee ook bij te dragen aan een schone zee. De resultaten die uit het CleanSea project komen zullen met name van belang zijn voor:

1. Het bieden van een uitgebreide analyse van het afvalprobleem in de vier mariene regio's van Europa, de Zwarte Zee, de Middellandse Zee, de Noordzee en de Baltische Zee,
2. Het voorstellen van innovatieve methoden en standaard protocollen om het monitoren van afval in zee te faciliteren en harmoniseren,
3. Het presenteren van kosteneffectieve beheersmaatregelen en beleidsopties om de doelen van de KRM en andere internationale doelen omtrent afval in zee te halen.

De deelnemers aan het CleanSea project verwachten op basis van het onderzoek en de raadpleging van verschillende Kennisinstituten een routekaart voor een Europese aanpak van Afval in Zee op te stellen. De participanten in het CleanSea project zijn gevestigd in 11 Europese landen en bestaan uit 4 universiteiten, 5 onderzoeksinstellingen, 6 MKB organisaties, 1 NGO en KIMO Nederland en België als netwerk van kustgemeenschappen. Het Instituut Voor Milieuvraagstukken van de Vrije Universiteit in Amsterdam heeft de leiding in het project.

Aan het CleanSea project nemen 10 schepen uit het Fishing for Litter project deel. Deze zijn de: LT 62, LT162, PH63, PZ657, RN1, GO22, GO26, GO37, FD281 en WR160.

14.0 KIMO organisatie

KIMO, afkorting voor 'Kommunenenes Internasjonale Miljøorganisasjon', zet zich onder andere in voor het tegengaan van de vervuiling in de Noordelijke zeeën. De organisatie werd in 1990 opgericht in de Deense kustplaats Esbjerg, op initiatief van de Noorse gemeente Vagsøy. KIMO is een internationale milieu- en veiligheidsorganisatie voor lokale overheden rond de Noordelijke zeeën in Noord- en Midden-Europa.

De doelstelling van KIMO is om bestaande verontreinigingen uit de Noordzee te verwijderen, nieuwe te voorkomen en de Noordzee in goede conditie door te geven aan de komende generaties. KIMO heeft als uitgangspunt dat alleen daadwerkelijk iets gedaan kan worden tegen de vervuiling van de Noordelijke zeeën door internationale samenwerking tussen lokale overheden. Meer dan honderd zestig gemeenten uit zestien landen zijn lid van KIMO.

Elk deelnemend land heeft een eigen KIMO-organisatie. In Nederland en België is KIMO Nederland en België opgericht in 1999.

Thans zijn er zes en dertig kustgemeenten in beide landen lid van de KIMO organisatie. Naast het "Fishing for Litter project" doet KIMO Nederland en België vele andere projecten voor het behoud van een schone Noordzee en de veiligheid van de kust in relatie tot de zeespiegelstijging. Daarnaast streeft zij naar de erkenning van de economische waarde van de kust en in het bijzonder van de Noordzeestranden.

Bijlage I

Regels voor de organisatie

- De vissersschepen worden geselecteerd in overleg met de visserijsector en havenautoriteiten
- De vissersschepen krijgen wekelijks big-bag(s) aan boord
- Bij aankomst in de haven wordt de big-bag in overleg in de container geplaatst
- Afval wordt van het terrein afgevoerd door de afvalinzamelaar
- Het afval wordt door de afvalinzamelaar naar een eindverwerking getransporteerd en gemonitord
- De vissersschepen doen belangeloos mee aan dit project
- Eens per half jaar worden de schepen geïnformeerd over de resultaten
- Deelname zal voor visserijsector positieve uitstraling hebben.

Algemene Spelregels voor deelnemers (vissers)

- Het afval dat tijdens het vissen in de netten komt, wordt door de vissers niet teruggeworpen in zee, maar in de big-bag gedaan
- Deelname is voor de deelnemers geheel kosteloos
- Deelname geschiedt op vrijwillige basis zonder financiële compensatie
- Aanlanding /afgifte van de big-bag(s) met afval vindt plaats in de haven
- Deelnemers plaatsen de big-bags zelf of in overleg met de visafslag in de container die op het terrein staat opgesteld.
- Bij afgifte zal de deelnemer door de havenbeheerder worden voorzien van vervangende big-bag(s)
- Big-bags kunnen aan boord worden gehouden totdat er sprake is van een substantiële inhoud.
- De verstrekte big-bags **alleen** gebruiken voor het opgeviste zwerfafval
- De big-bags **niet** gebruiken voor het aan boord gegenereerde huis- of bedrijfsafval
- De big-bags **nooit** gebruiken voor opslag van oliehoudende producten, munitie of gevaarlijk afval.
- De opgestelde container op het terrein uitsluitend gebruiken voor de big-bags.

Bijlage II

Regels t.b.v. het “Fishing for Litter Award project”

- Het deelnemende schip is lid van het SFAV.
- Aan boord ontstane afval wordt niet via het “Fishing for Litter project” afgevoerd.
- Het deelnemende schip streeft naar een duurzame bedrijfsvoering.
- Op de big-bag wordt met viltstift de naam van het schip geplaatst.
- Bij aankomst in de haven wordt aangegeven hoeveel Fishing for Litter zakken er aan boord zijn.
- De Award wordt uitgereikt aan het vissersschip dat het meest betrokken is bij het “Fishing for Litter project”.
- De Award bestaat uit een glazen standaard waarin de naam van het schip wordt gegraveerd.
- Bij drie keer winnen van de Award wordt de Award eigendom van het schip.
- Bij het winnen van de Award wordt een diner-cheque uitgereikt aan de bemanning.
- De uitreiking vindt plaats in de maand november van elk jaar.

Bijlage III

Overzicht uitgereikte Fishing for Litter Awards 2013

Ijmuiden	GO 26	13 december 2013
Stellendam	GO 37	31 mei 2013

Bijlage IV

Is ingevouwen bijgevoegd

K I M O

NEDERLAND EN BELGIË